

No 39.

Birmdeenâ 25. September (7. Oktober)

1867.

Rahditajs.

Cefschemmes sinna. No Rihgas: Pah landagu. No Pehterburgas: Kad Keisera pabrnaht.

Uhrsemmes sinna. No Italias: Pah Garibaldi un Rohmu. No Franzijas: Pah marschall Bazaine. No Spanias: Pah ne-meeru. No Schweizu semmes: Pah meera kongressi. No Rumas: Pah schidu waijafchanu. No Rihnas: Keisera atbilde Mandarineem. No Seemel-Amerikas: Dschunfona darboschanas. No Welfitas: Pah Keisera Walfamiliana lhti.

No Rihgas: Pah rasbaineekem. No Leepajas: Dschadas sinna. No Karjemmes, Skultes, Dinburgas un Witebstas: Dschas sinna. No Karlowas: Saglu stikis.

Jaunalohs sinna. Bil tuwu man mans gals jau nahtu. Draudfiba. Andeles sinna. Sluddinaschanas.

Cefschemmes sinna.

No Rihgas. Gubernijas awises pastluddina, ka 4ta Nowemberi f. g. ihpaschu Widsemmes landagu notureschoht.

— Urri Jggauu-semmes muischneeki sawa landaga effoht nospreeduschti, zittu dsihwes fahrtu laudihm arri wehleht pirft dsintas muischas. Ta tad nu wiffas trijas rihta-juhrmallas gubernijas atmesta ta wezza teefa, ka muischneekem ween bija brihw muischas pirft.

No Pehterburgas. Rahda Pehterburgas awise rakfta pah muhsu augsta Keisera reisoschanu schahdu sinnu: 22tra September Keisera no Liwadias aisreisoschoht us Nikolajewu, 25ta Septbr. farra-wihrus pahraudfischicht Jelisawetgradâ un tad pah Krementschugu un Karlowu braufschicht us Serpuchowu, no kurrenes Keisera tad pa dselju-zelku reisoschoht us Moskawu, fur nemas neapmetfischichtes, bet taisni braufschicht us Pehterburgu, fur tad 29ta Septemberti pahrnahfischicht.

Uhrsemmes sinna.

No Italias. Lassitaji jau sinn, ka tad Franzijas Keisera Napoleons famos saldatu pulkus no Rohmas aisfauza mahja, tad Italias kehniensch tam apsohlija, ka winsch Pahwestu un winna walsti apfargaschoht, ka no ahrypuffes nelas winnu neaisfahrtu. Garibaldi, fo taf wiffi turram par prah-tigu generali, pah schahdu kehniensch apsohlfichanu neso nebehdaja; bet, tad Franzuschi bij no Rohmas aisgahjuschti, tuhlin fahla taisitees us lahjahm un laudis un naudu lassicht, ka warretu us Rohmu eet un to par Italias galwas-pilssehtu eezelt; tas irr: to pahwestam pagallam ataemt un Italias kehnienscham par dsihwolli eedoht. Nestinnam, ka winsch to warreja eedohmatees isdarriht, jo tad winnam sawa pascha kehniensch farra-pulki buhtu pretti un winnam ar teem buhtu jakaujajs. Ra nu winsch to ihstent dohmaja isdarriht, to nestinnam, bet to gan sinnam, ka winsch pa wiffu semmi aplahrt reisoja, runnas turredams, ar fo laudis fubbinaja Rohmu atfwabbinaht no pahwesta warras. Jau toreis ar winsch prett kehniensch pawehlfichanu us Rohmu gahja, tad winnam lahja tilka fashauta. Taggad itt ka to aismirfisch, gribb atfal tahdas pat breefmâs dohtees eefschâ. Ihschi falkoht, Garibaldi jau bij ar labbu pulzinu palihgu tif labb' ka paschâ zelka us Rohmu un gahja duhschigi us preefschu. Waldifichana redsedama, ka tas nenoteefoht wis par joblu, bet no teefas — un newarredama sawu apnemfichanohs pahrlahpt, lifka Garibaldi teift, lai lahpijotees atpakkat; bet tad winsch to nelasfija, tad fanehma zeet un nu Garibaldi atfal zeetumneels. Bet woi tad nu waldifichanai bij behdahm gals? Ras

to dohd! Nu atkal laudis pulzejahs kôhpâ un ar luhgſchanahm un brehſſchanahm gabja waldischanai wirſû, lai Garibaldi laiſchoht wakkâ. Ne til ween weenâ weeta, bet daschâs pilſſehta tabds trohſſnis fazehlees un waldischanai bijis arr ja-apſohla, ka Garibaldi laiſchoht gan wakkâ, kad tas apnemſcho-tees, wairs nedohmahſt us tahdeem darbeem, ko waldischana aiſleegufe. Effoht arr zitti leeli wihri, kas Garibaldi aiſſtahw, bet miniſteri to ſawangojuſchi un tee newarrejuſchi zittadi darriht. Teiz, ka liſſchoht Garibaldi aiſweſt atpakkat us winna Kapreras fallu, kur gan to apwaltehs tâ, kâ wezzo Napoleonu Helenas fallâ. — Irr Italiâ dauds to lauſchu, kas tâpat dohma kâ Garibaldiſ un daschâs winnu awiſſes laſſa tâ: „Bes Rohmas Italia naw pilniga!“ Bet wehl neleekahs tas iſtenais laiſs buht klat, kad tas peepildisees.

No Franzijas. Franzijâ laudis un ihpaſchi karrâ-armijas gaidiht gaida us marſchalla Bazaine iſtaifnoſchanohs us tahm ſuhdſibahm, ko no Melſſikas pahrnahſufchee karrâ-wihri pahſ winnu ſuhdſejuſchi. Ihpaſchi par leelu mainu tee winnam dohd to, ka tas wiſſeem karrâ-wirſneeleem tur Melſſikâ pawehlejis, tahlat nedarbotees, ka til ween tai weeta, kas teem eerahdita. Tai laiſkâ, kad ſchahda pawehleſchana dohta, Suaristi wehl tâpat ſawwalkigi ſtaigajuſchi un tee warrejuſchi pilnâ meerâ winneem azzihm redſoht laſſitees pulkôs un winneem pa widdu darbotees. Generalim Donai, ſeemeta puffe, ne-effoht bijis brihw neko darriht, jebſchu wiſſſch itt labbi ſpehjis Suareza pulkeem pretti turretees. Kad wehl tee praſſa: ar ko gan to aiſbildinaſchoht, ka tai laiſkâ, kad no Melſſikas bijis janahl prohjam, lizzis 14 millionus patronu uhdenâ eemeſt, granates ſadauſiht un leelgabbalus aiſnagloht, kad taf ſirdigam Maſſimilianam tahdu leetu lohti bijis waldſigſ. Woi ſirgus arr newarrejuſchi labbat doht ſawam aiſſtahwejamam, ne kâ tâ par ſmeekla nandu pahrdohſt, kas til pirzis un kur taf ſkaidri warrejuſchi redſeht, ka tee preeſſch Suareza nopirkti. Un tâ bes galla dauds un daschadas mainas marſchallim krauj wirſû un gaida, lai tas prett tahm iſtaifnojahs, ja warr un ja newarr, tad lai teefas winnu teefa.

No Spanias. Spaneeſchu waldischanai wehl arween leelais darbs dumpja deht, jo ta bailiga, ka dumpis atkal peepſchi neisſchaujahs kâ ugguns jumtâ. Polizejas ſaldati un ſchandari ſtaigajoht pa pilſſehtas un ſemmju mahjahm aplahrt uſmelledami, woi kur naw paglabbati ſchaujami erohtſchi un kur ween ko atrohdohſt, tur tohs zilwekus tublin bahſchoht zeetumâ. Dascham tillai ſtabtes deht bijuſe piſtole mahjâ, un luhſ, par to pelnijis zeetumu. Wiſſi zeetumi effoht pilni peebahſti. Leels pulkſ tahdu, kam waldischana neuſtizzahs, irr ar luggeem aiſſahſtiti us Amerikas ſa l l a h m. Madritê nu leelais gadda tirgus effoht eefahzees, bet maſ tam tirdſi-neeku. Taggad effoht tas laiſs, kad piſſehtneeki no

ſaſſumeem pahrnahl, woi no ahrſemmes pahreifo mahjâ, bet ſchogadd kâ par brihnumu neweens nepahrnahloht un tadeht patte galwas-pilſſehta effoht tuſſcha un kluffa. Wiſſem gan effoht usdohts melloht, ka pilſſehta wiſſ eiſoht jauſi un brangi wiſſas leetas, jo ar tahm ſinnahm grihbhoht eedſih-wotajus no ahrſemmes pahrwilt mahjâ; bet ſchee to netizzohſt wiſ un paleloht kur bijuſchi. Wiſſa andele guktoht meerâ un dauds baggatas familijas gluſchi iſpohſtitas. Waldischana nebuht negrihbhoht gahdohſt pahſ zeſſeem un zittahm waijadſibahm, bet til ſargajoht ſawu warru un ſemme lai paleel tahdâ paſchâ buhſchana, kâ preeſſch 200 gaddeem. Nabbaga apſtulbota Spania!

No Schweiz ſemmes. Ta meera-kongreſſe, kas Genſ pilſſehta bij kôhpâ ſapulzejuſehe, driht atkal iſſchlihrufehs, jo ta dabbuſe ſajuſt, ka wiſſi zilweki nedohma wiſ tâ kâ winni, ſchahs kongreſſes beedri. Ir winnu paſchu ſtarpâ wiſſi nebij wiſſ weenâ prahtâ. Kurſchs tad gan nepreezatohs, kad tahdu padohmu uſeetu, ka karrâ nemaſ newaijadſetu paſaulê? Bet kad meera-kongreſſneeki to padohmu tahdâ wiſſe dohma atradduſchi, ka wiſſas laizigas waldischanas effoht apgahſchamas, tizzibas nozeſkamas un baſnizas iſahrdamas, — kas tad to warr ſapraſt, kahdâ wiſſe jau to bes karrâ un ne-meera warretu iſdarriht? Un tomehr winnu pirmais padohms us ſcho wehja pamattu dibbinajahs. Bij jau tuhlin laudis, kas gattawi, ſcheem meera-padohmneeleem pretti zeltees un pahſ neko nebeh-dahi, tizzibu aiſſtahwedami. — Kongreſſneeki nu gan naw pawiffam ſawu nodohmu atmettuſchi, bet noſpreeduſchi, ka patte winnas ſerde jeb waldischana buhs paſtahwigi buht Bernes pilſſehta un ſchi waldischana buhs paſtahweht no 14 beedreem, kas gahda pahſ wiſſu, kas ſchâi meera-beedribai peekriht. Nahlſoſchu kongreſſes ſaeſſchannu turreſchoht kahdâ zittâ brihwâ Giropas pilſſehta. Warrbuht, ka lihds nahloſchu reiſi uſees weſſeligatu, labbatu padohmu.

No Rumanias. Tur wehl naw beigufeſhs ta ſchihdu waijaſchana — pahſ ko jau reiſ ſchin-nis lappâs effam ſtabſtijuſchi. Sinnams, ka ſchahdu launu darbu nekur neuſteiz par labbu un to til paſtrahda rupji nemahziti zilweki, un kad waldischana patte wehl tê ſtipri neſtahjahs zeſſâ, tad jau nekahds brihnums, ka nebehdneeleem nedarbi warr iſdohtees. Rumaneeſchi wehl paſtahw us to, ka winni nekahdu netaiſnibu nedarroht un iſſkaidros to tâ: Preeſſch gaddeem winneem tillai pahris tuhſtoſchu ſchihdu ween effoht bijuſchi, un tee bijuſchi taiſni, gohdigi kautini, ar kurreem labbi warrejuſchi ſatilt. Bet nu taggad, kad ta leelala brihwiba tilluſe, peenahjis no zittahm ſemmehm tahds leels pulkſ ſchihdu, ka taggad winnu ſemmitê to effoht 600,000, kas pahrdauds us 5 millioneem eedſihwotaju. Schee ſchihdi, kâ jau pa laiſkam ſchihdi, effoht bailigi no ſemmes darba un no zitta rohſas darba. Bet grihbbedami dſihwoht,

tee stahjabs stary prezzes pahrdewju un pirzeju un irr arween tee flapperneeki, kas sawas labbas rebbes dsenn. Bet tahds leels pulks flapperneeku jeb uspirzeju un peeweddeju effoht teem ihsteem pirzejem par pohstu. Ne-effoht wehl ilgi, ka semneekam pascham sawi lauli peederroht; un tahdi dumji, ka semneeki wehl effoht, tee sawu mantu zaur schahdeem schalkaretajeem drihs warroht pasaudeht. Lai nu laudis no schahdeem ne-skaitameem wiltneekem warretu tihriht, tad ir waldischana laujohht tahs dsiht pahrbeschahm u. t. pr. Sinnams, lai gan katrai semmei ta wokka sweschineelus paturreht, woi nepaturreht, tomehr ar waijafchanahm un pahridarrischanahtm teem uskrist, irr par leelu faunu un par grehku.

No Kihnas. Kihnas leele gubernatori un pahrwalditaji, wiffi leeli wihri ween, sawam keiseram pasemmigi neffuschy preekschâ tahdu sinnu, ka ta jauna skohla Pekinas pilsehtâ, kur Giropeeschu wallodas teek mahzitas, effoht ta wainiga, tadeht leels fausums schogadd' wianeem usgahjis, jo ta esfoht sohdiva no paschas debbes un schi sohdiva ihpaschi uskrittuse Pekinas apriakim, ar to ka parahidama, ka schinni weeta tas eemeflis. Wezzôs laifôs tas padohms buhtu dauds ko geldejis un keisers buhtu skohlu tuhlin lizzis isphostihht, bet taggad wairs ta ne-eet, keiseram druzin wairak gaisma usspihdejuse, nekâ wiina waldischanas palihgeem jeb mandarineem. Tadeht keisers teem atbildejis, ka schi sinna zits nefas ne-effoht, ka leela melschana un israhdoht, zil besgalligi leeli nesinnatneeki un dumji nerras tee effoht tahdus neelus tizzedami.

No Seemet-Amerikas. Seemet-Amerikaneeschi leelu garru kuhdsibu raksta pahrbu sawu presidenti Dschonsonu. Tas taggad strahdajohht ta, itt ka winnam wiffa walste ar laudihm buhtu par dsimteem padohhti. Winsch wiffus tohs tais leelalôs walsts ammatôs buhdamohs tungus weenu paffat ohtra atlaischoht un nozelloht no ammata. Karra ministeri Stantonu pirmo, tad generali Scheridanu un wehl zittus, kas wehl naw atlaisti, taisotees atlaist, ihpaschi tohs, kas wehrgu walstneekem un dumpineeku waddoneem jau senn par reebchanu bijuschy. Tilkai walsts sekretehrs Sewards palikschohht tadeht, ka tas Dschonsona prahtam padeweess. Grants taggad arri effoht winnam ka par nerru un tam negribhoscham jadarroht Dschonsona prahts. Ar to winsch dauds effoht saudejis no sawa pirmeja gohda un wairs newarroht zerreht, ka to par presidenti zelschoht. Wehrgu buhschanas zeenitaji taggad atkal zelloht sawas galwas labbi augsti. Wahrdu faktoht, Dschonsons gribboht kongressa spreedumeem zil spehdams pretti darriht un desmit neddelas tam wehl effoht laika ta darritees, jo tad atkal kongresse lohpa sanahlschoht un winnam rohtas saturreschoht. Bet desmit neddelas irr wehl deesgan ilgs laiks un pa to laiku dauds ko warr isdarriht. Tadeht winsch

arri steidsees dumpineekem schehlastibu paslubbinaht til tahht ka warrejis, un til fauna deht tohs wiffubreesmigakohs ween bes schehlastibas atstahjis, — ne-eedrohschinajees apschelohht. — Tad nu gan warr dohmaht, ka, kad kongressis atkal sanahls lohpa, te buhs leelais karschs un sribdis winnu starpâ. Kongressis dauds Dschonsona darrischanas nofazzihhs par neezigahm un t. pr. Bet tas jau sinnams, — un lai Deews nedohd, ka ta isdohtohs! — ja Dschonson ar saweem draugeem winnehs un ja no winnu draugeem presidents tiks iswehlehts, tad nesinn, woi ko derrehs tee augti no ta ilga braktu farra. Gan wiffu labbu zerream no Amerikaneeschu wesseligas sapraschanas, bet, woi tad masums tahdu, kas teem pretti turrahs!

No Mexikas. Taggadejas sinnas stahsta, ka keisera Maksimiliana lihkis effoht gan isdohts un tas drihs buhschoht zekâ us Giropu. Ghsirelkeeschu admiralis Tegetthoff ar luggeem Werakruzes ohstâ to usnemfchoht schurpu west. Arri tee keisera generaki, kas Kweretaro pilsehtâ bijuschy zectumâ, effoht atlaisti. Wehrlas sinnas stahsta, ka Ghsirelkeeschu admiralis Tegetthoff pats pee Suarez us galwas-pilsehtu aisreisohis, pehz Maksimiliana lihka luhgt. Suarez effoht laipnigi wiinu fanehmis un apsohlijis Maksimiliana lihki tuhlin isdoht, kad til admiralis peeneffischohht tahs dokumentes, kas israhda, ka winnam wehlehts to lihki fanemt. — Suarez pats sawus pawalstneelus effoht usaizinajis, par jaunu iswehleht presidenti. Par tahdeem, ko warr iswehleht, jau effoht nosihmeti: Suarez, Eskobedo un Diaz. — Ta apzeetinata presidentes-gohda lah-riga Santa Anna dehs Hawannas daktâ darbojotes farra-spehku falassihht, ar ko Mexikai uskrist un sawu apzeetinatedu tehwu atswabbinaht. Laikam tahdi tehwinu irr warren baggati, ka wiini ta warr traktoht.

No Nihgas. Lai nakti no 18ta us 19tu September schê Nihgas tuwumâ, Beeriamuischas (Vindenruh) pagastâ rasbaineeki eelausufchees pee ta fainneeka un pagasta-teefas preekschschedetaja Jahn Kalnia. Pultst. 11 fainneeze dsirdejuse trohlfni pee lohga un mohbinajuse fainneeku. Kad schis pee ta til ar gardini aissegta lohga peegahjis, tad tuhlin dabhujis spehreenu no tehwinu, kas ahrypuffe stahwejis un ohtris tehwinfch us wiinu schahwis. Kad us to fainneeks nokritta garr semmi, tad fainneeze fauja abbus kalpus, kas us istabas behnina gulleja, lai nahloht palihgâ un patte 'aisfrehja us nahburgeem palihgus melleht. Kad atpalkat atnahja, tad fainneeks stipri sadraggats affinis gulleja un rasbaineeki jau bij aisbehguschy. Abbi kalpi nebij nelo darrijuschy, tapehz, ka laupitaji draudejuschy winnus schaut, ja til kusteschohht. No mantahm rasbaineeki lihds panehmuschy 1 kaschoku, gabbalu wadmallas, 1 manteli, 2 grehsenus, 2 aufu grehsenus un

10 rubtus naudas. Tas fassis fainneeks Zahn Kalnia treschdeenas rihta nomirris. Gan polizeja 3 tehviaus notwehruse, bet wehl nesinn, woi buhs tee ihstee. — Lautini mihti, ihpaschi tee, kas te ap pilsfeytu dsihwojat, — Jubs jau flaidri deesgan redsat, kahdös laifös dsihwojam! Tadeht atmetteet sawu wezzu nebehbigu drohshibu, eegahdajat waijadfigus eerohschus un fabeedrojotees zil ween warrat, lohpa us sawu mahju, mantas un dsihwibas apfargaschanu. Taggad pee mums naw swehru ar tshetrahm kahjam, fo bihtees, — mums irr swehri us diwahm kahjam, kas jo breefmgaki nekä ihstee swehri un schee bihtamee swehri irr — zilwefu swehri! — No teem lai Deems schebligi ikfattru pasarga un lai winsch pats teem spohstus leel, ka tee jo driht teel sawaldsinati.

No Deepajas puffes, tai 6tä Septemeri. — Bil mums schi waffara par zittahm sawahda! Birma dalka bija tohti leetaina un aufsta, ka semmäs weetas uhdens lä ruddeni stahweja, un ohtra dalka faufa un jauka. Wiffu pehdejais leetus, kas lä gahstin gahsa, bija mums no 17ta lihds 21mam Julijam, ka wiffas uppes pahrluhda un dauds noplautu seenu aisneffa prohjam. — Wiffswairaf, lä dsird, tee Leel'upp'mall'neeki, ap Selgawu, zaur to, ka Leeluppe dikti pahrluhduse, leelu flahdi pee laukeem un plawahm redsejuschi, un neatminnahs tahdu flapju waffaru Julijas mehnesi redsejuschi. — Pehz schi leela leetus, gohds Deewam! — laifs mainijahs, un 24tä Julijä eestahja faufas, un dasch'deen lihds 20 grabdehm fittas waffaras deeninas, pehz kurrahm ar leelu ilgofchanu gaidijam un kas lihds scho baltu deeninu muhsu firdis preezinaja. Schogadd' dikti wehlu rudju plauschana usnahza. Pirmahs rudju lohpinas tikkai 8tä Augustä us tihromeem eeraugam. Seena un abolina bija schogadd Deewa swehtiba, fo arri Augusta mehnesi itt faufu un ohdoschu eewahlahm. — Tai peeju neddeku laikä tikkai weenu ohtru reisu pehrfona leetus pahrstajajis. Pehrkons bija pahri reis tohti fihws. Weenä ugguni debbes sibbenü spihdumä swehroja! bet — no flahdes darri-schanas, paldees Deewam! nedfirscham wis. Rudsi kulltoht schogadd' dikti mas lezjojees un effoht leijas semmäs lahtschoti un smilgoti un weegli swarrä. Labbatee rudsi swehroht 118 mahzinas; bet arri effoht zitteem tahdi rudst, kas ne simts mahzinas ne swehroht; tadeht arri bija grubti sehllu dabbuht. Daudjeem nebuht, tadeht lä smalki graudini, ne digtin ne dihgä. Rudsu buhs gan knappums schogadd. Tadeht arri dsird, ka Leischu masös pilsfatinös par rudsu puhru pahri par 4 rubteem mafajuschu. — Laitam peetruluschu ar maisi. — Puhri (kweeschi) rahdijahs eefahlumä dikti labbi; bet — nu us plaujamu laiku sahla suhdsetees par ruhfi, kas graudinus maitajusi. Mee schi jaw arri planti, un rahdahs no auguma labbi, redschs, kas kulltoht abrä nahs. Ausas kas sinn wai nebuhs di-

scheni labbas. Kartuppeteem luffti jaw fenn melni un nofrituschu, bet paschi wehl dischent labbi turrahs. — Tikkai leijas semneekem kartuppeli pohsta gabjuschu. — No dabrsu augteem, prohti: ahbokeem, bumbeerehm un feshberehm tohti maggums. — Rudsu sehshana schogadd dikti wehlu, Augusta mehnescha beigäs, tamdeht, ka sehlla bija grubti eekullama un dihgstoscha dabbonama — eefahlahs un tikkai Septemeri gen beigsees. —

Skohdes pilsatinä, Leischmalle, kahdas 3 werstes no Kursemmes rohbeschahm, issprukka tai 6 Augusta kahdä Wahju namneeka stalli ugguns zaur jumtu un aprija wiffas, bes ween tahs dsihwojamas ehlas, ar wiffu lohpu ehdamo, tä lä flahde effoht leela. Diwi deenas febbak atkal zitta namneeka mahja ar ugguni turpat aishgahja. —

No Kursemmes. Appesmuischä, Salkas kirspehle, 24 Julijas rihta agri, behdiga wehste laudis un fungus no meega istrauzeja. — „Septini wihri effoht zaur twaieem noslahpuschi ehrbergi!“ tä wiffi kleebsa. Rä tas notizzis? tu jautafi. Teilschu ihfi! Effoht muischas kalpi un puifchi pirmdeenas pawalkare leetu famirluschu pahrnahldami no laukeem pirmo reisu krahni ehrbergi eelubruschi, un to par agri, bes ka buhtu ohgles notwehlajuschas, aistaisijuschu un tad gulleht gabjuschu un no rihta, kad mescha waggaris pullstens 36s nahzis laudis zelt — effoht wiffus 7 atraddis noht. Rungi lezzinajuschu tubliht pehz daktera passat un tad taf isdewees 3 zilwefus wehl atschilbinah; bet tshetri (tehws, pawezzigis wihrelis ar sawu 12 gaddus wezzu dehlu un diwi puifchi no 18 gaddeem katriis) bija noht un palikka noht. — Mahzees, luhdsams, brahlit, gudraks tapt un neaiffchauj eelschä kurrinajamu krahni jel ahtraf, kamehr nau ohgles tannä itt pawiffam isdegguschas, lä tew un zitteem ne usnah nelaimo un warrbuht pehdigais dsihwes gals!!!

No Illustes raksta, ka 15tä Julijä Warsenes pagastä wiffas Raschoka mahjas zaur pehrfona spehreenu ar ugguni aishgajuschas, un ka laiminös, Leischös, Butschunu fahdschä, atkal zilwefus kahds ar wiffu sirgu no lauka pahrajshoht no sibbens nosperts. Laitam pa-ahtri jahjis!!

Dinburgas aprinki, lä pa laudim fahsird, effoht Julija mehnesi aplam leela krusa putnu pautu leelumä, krittusi un pee tihromeem un eelsch mescheem leelu flahdi padarrijusi. Arri melsch, ka diwi seewischtas no krusas luhstohscheem sarreem effoht nosistas. —

Witebstes gubernijä, lä dsird, effoht atkal tahri par meescha pohslitajeem eestahjuschu, un zilwefi ar balfahm sehrgoht. — —n—

No Rarkowas raksta pahre ehrotu sagtu-stikki, fo nupat tur peenahluschu. Effoht pahrbuhwejuschi to nammu, fur wiffas krohna teefas eelschä un tur 2trä September deenä muhrös usgahjuschu wehl nepabeigtu zellu, kas tairihts us to istabu, fur krohna

nauda teel glabbata. Gubrineels scho zeffu eefahzis taifht no behnina un jau 2 tabscheem zauri isstrahdajis, tà ka tas zeffsch jeb gangis jau bijis 9 arschines garfchs un til 3 arschinas ween wehl trubfuschas, kad winsch pee sawa darba algas buhtu tizzis, jeb ohtradi falkoht, wihrs buhtu zehlees nauda. Bet nu winna pubhinsch un padohms nejauschi bij isnihzinahs un 2 millioni rubku frohna naudas paglabhti.

Zannafchs sinnas.

No Newjorkas raksta, ka Atlantijas telegrafs effoht famaitojees un newarroht wis sinnaht, kad atkal to warrefchoht bruhleht.

No Odeffas raksta, ka Balkanas kalnós meschi deggohht leelâ degschana.

No Frankfurtes pee Main uppes, 14tâ Septbr. raksta tà: „Pee mums taggad pat cereisjojufchi dauds augsti lungi, probti, Nassauas erzogs Adolfs un prinzis Nikolaus, kas wehlat ar sawu familju tē paliks; tad Greeku kehniensch, Englandes frohna-prinzis ar sawu augstu gaspafchu, Keesfirsst Konstantin un Keesfirsstene Olga, Meklenburgas-Strelizzes leelerzogs un Sweedru prinzis Oslars ar sawu gaspafchu. Wiffi schee augsti weesi pullft. 6 lohpâ turreja maltini Kreemu trafteri.

No Konstantinopeles. Bucharu Emira fuhritais Mahomed Jeriffa sultanu luhdis, lai tas Bucharu aischahwoht prett Kreemu semmi. — Omer Pascha daudfina, ka Kandijas friffitee effoht padewufchees, bet Greeku sinnas stabsta, ka nemeers wehl effoht tabds pats. — Stahsta, ka Turku waldifchana gribboht tohs laiflus Tscherkesfuf fuhrit us Kandiju dshwoht.

No Berlimes, 18tâ Septbr. Kreemu semmes augstais Krohna-mantineels fchoriht pullft. 8 tē cereiseja un Kreemu semmes fuhrita mahjoelli apmettats. Tē winsch wehlat Prufschu ministereu presidenti grabfu Bismarku usnehma un labbu brihdi ar to farunnajabs.

No Konstantinopeles, 16tâ Septbr. Schwodeen us Kandiju nogahjufe Kommissione, kam usdohts, Kandeefchu wajadfibas un wehlefehnanas isklauft. Kommissionees beedri irr diwi Turku un diwi friffiti lungi no Greeku tautas.

No Sibnes, 19tâ Septbr. (telgr.) Pa telegrafu sinna atfchufufe, ka Rohmâ dumpis effoht iszehlees un pahwestis aischehdis us Tschiwitta-Welku. Dumpineeku barri daufotees pa Witerbo aprinki oplahrt un telegrafi effoht famaitati. Wehlaka sinna: Dumpis eet wairumâ; pahwesta schandari vagehreja palihdftbu no Italias kehniina farra-pulleem, bet tee negahja wis palihgâ.

Zif tuwu man mans gals jou flahhtu,

to ihpafchi apdohmabt mahja tas behdigs notiklums Pohda-raggâ, par fo jau arri schi lappa Nr. 38 peeminneja. Taggad gribbam flaidrakas sinnas par scho notiklumu pasneegt.

Rihgas lohpmannis Karl Kr. Schmidt pehrngaddâ to Pohda-raggâ augfch'gallâ buhdamu Thieberg mahju ar wiffu to turklaht peeberrigu grunti nopirka un likka tē muhsu semmē ittin sawadu fabriki preefch zementa taifschanas buhweht. Bements irr sawads kalkis, ar fo muhrus muhre tabdas weetas, kurrâs zitti kalki deht semmes mitruma jeb uhdena nespehji muhri faturrecht. Ihpafchi tiltu stabbi teel tiffai ar zementu muhreti un pee dselsu-zetta

taifschanas bes zementa itt nemaš newarr istift. Pilsfehntâs gandrihs neweens nams nam, kurrâ grunts, pagrabi, treppes un tà jau pr. bes zementa buhtu taifiti. Zaur to nu ka zements jo deenas jo wairaf teel bruhlehts un to tiffai par dahrgu masku no Wahzsemmes un ihpafchi no Angteem wajadseja pirft, minnehts lohpmannis K. Kr. Schmidt nodohmaja tahdu fabriki buhweht, tur pafchi warretu zementu taifht un winnu par lehtaku masku pahdoht. Tiffai zaur schahdu dsifschanohs warr tauta til tahki tift, ka ta warr teift: mehs steidsamees pafchi us sawahm lahjahm stabweht; muhsu nauda, ar fo lihds schim fwefehneelus barrojam, paleef tehwischtâ un mums pafcheem irr darbs un maije. To gan iffatrs prahstigs lassitais sinna, zif dauds ruhpes un puhlina wajaga, lamehr tahdu jaunu fabriki ustaisa un eerifte. Dauds simteem strahdneeki un dasch'daschadi meisteri tē nu gandrihs wairaf tà gadda laiku strahdaja. Arri laiwineeleem schē bija zauru waffaru labba pelna, jo tē dauds keegelus, daugawas flints alminus, kalkus, mahlus un glihsdu bij wajadfigs. Tâ tad wifs jau tift tahki bija us preefchu gahjis, ka nu pehz mas deenahm ar Deewa palihgu zerreja zementu eefahht taifht. Dimas dampmaschinas, weena 10 un ohtra 30 sirga spehta leelas, tiffa abbas no weena dampkatla, kas 15,000 mahzinas jeb 37 birkawus un 10 pohdus fwehra, dsihtas. Maschinas wehl gan nebija no maschinu taifstaja K. Kr. Schmidt kungam atdohtas un tadeht arri maschinu fabrikanta laudis pafchi kurrinaja un ar schahm maschinahur pamajam fahza strahdaht. — Trefchdeenas rihts bij ittin dsestriss un leetains un tadeht tiffa daschi strahdneeki (15 saldati) atlaisti un tiffai tee paturreti, kam darbs pa eefchu bij darrams. — Patlabban brohlasta laiks peenahza un strahdneeki fahza brohlastu turreht — tē us reis atskanneja warrens trohlfnis, wiffa semme trihjeja un gais palikka tihritumschs, — wehl pah: rihbeeni norihbeja un tad wifs bij klufs. Bet nu arri reds, ka fabrika ehla pawisfam irr fadruppufe un ij teem druppeem schurp un turp ugguns leesmas fahf zeltees. — Fabrika-preefchneeks issaufdams, „Deewâ effi mums schehligs, katlis irr pahrpilhsis,“ schaujabs no istabas laukâ un tē nu reds, ka wiffa publeschana un gahdashana irr welta bijufe, jo ta ehla, pee ka simteem zilweki gadda laiku strahdaja, nu weenâ azzumirli irr druppu druppôs isahrdita.

Bet to, fo tē nu wehl redseja un dsirdeja — firds luhst to apraktoht! — Tē reds tohs muhra druppas, tur wehl no gaisa nokriht balki un maschinu gabbali, tē gull schurp un turp ismehtati un tohti faplohsiti zilwezini, zitti irr no schihs pafsaules atschlibruschees — af labbi teem! — bet zitti fahf pamohstees, itt tà no garra meega un nu irr wainanas bes galla. Wifsapfahrt, tur ween azzis mett, irr glahbeji wajadfigi, wiffur pohs un nelaimē

irr redsama. Leelais dampfatis irr pahrsprahdsis, zaur diwahm 2½ libds 3 pehdu beesahm seenahm spreesdamees to ehfu paschu saplohstijis un no fabrika 160 pehdas us plazzi aislehjis un us kahdu sehuhni, kurrâ patlabban dischleri strahbaja, krisdams, to kâ kahdu kahrschu buhdinu faspeedis un tohs të strahdamus laudis nogallinajis. — Dauds të irr to teilt un noschebloht un schauschelas pahreet to wissu wehl reisi pahrdohmajohbt, to të redseja; të waimanaja weens ar karstu uhdeni nobruzzinahts, të atkal guft pahrs wihru ar pahrscheltahm galwahm, tur atkal zits nabbadsinsch mohlahs, kam rohkas un abbas kahjas irr sadroggatas, tur atkal fauz pehz palihga wihrs, kas libds pufsei irr muhru druppös eerakts un sam ugguns leesmas wirsü steepjahs! — Tee klahbt buhdami zilweli arri steidsahs scho nelaimigo glahbt, bet ugguns-spehls nemm wirsrohku un glahbejeem scho irr leesmas ja-astahj — të winsch arri drihs bija wiffas schahs pafaules tekkas un raises nobeidjis un zaur breesmigu ugguns nahwi debbes tehwa preefschâ nogahja.

Tâ tad të 7 lihkus un 14 lohti eewainotus wihrus no schihs weetas us pilssehtu aiswedda, no kurreem ohtrâ deenâ jau 5 nomirra. — Al breesmigs un behdigs notikkums, kahds wehl pee Rihgas nebij redsehts! Të noraud seewa ar 6 behrneem famu laulatu draugu to dischleri, të atkal noscheblo to maschinu usflattitaja seewa ar 5 sihkeem behrnineem; krahns kurrinatajs irr atstahjis seewu ar diweem maseem behrneem. Bitta seewa apraud famu wihru un dehlu, kas schè irr gallu dabbujuschi un kurrâi ohtris dehls lohti eewainohts us gultas guft. Weenai mahtei irr winnas weenigs dehls un maises dewejs, 17 gaddus wejs jauneklis, prahstigs un no wisseem lohti mihlohts sehns, schè ahtru gallu dabbujis. Arri tas meldera meisters guft us nahwes ziffahm, kam seewina ar sihdamu behrninu pee gultas sehd. Pahrs daudseem irr schi nelaimie leelas behdas neffuse un të warr tiffai teilt tohs paschus wahrdus, to R. R. Schmidt kungs scho nelaimi pahrsflattijis, teiza: „mantu un baggatibu warr zilwels famantohbt un arri pamest, bet bahrineem un atstahsteem tehwu un apgahdatajus neweens nespehj atdoht.“

Laffitaji gan nu wajahs: no kam tad gan schi nelaimie zehlahs? un kas gan të bija tas wainigais? To gan neweens nespehj til weegli atbildeht; dohmaht gan warr daudj, bet ne pateesigi peerahdibt. Taggad irr weena kommissija ismahzitu wihru un dabbas sinnatneeku sapulzejusees, kas par scho nelaimi apspreesch un to ihstenu sakni gribb isdibbinahbt. Tas maschinists, ka siana dampfatis un maschinas stahweja, arri pats lohti eewainohts; no ta zerreja flaidraias sianas dabbuht, bet tas taggad arr nomirris. Us to pufsi gan wissu dohmas neffahs, ka maschinists nebijis beesgan mudris pee fawa darba un ka wai dampfatis wajadsigs uh-

dens truhjis, jeb kattis parleeku noturrinahts un tad lohti leelu spehku dewis; un kad nu twails zittur abraht tift newarreja, tad rahwa katlu kahdâ weeta puschu.

Arri fabrika preefschneeks (direktors) stahsta, ka preefsch pahri deenahm effoht par neuspaffeschanu maschinistu rahjis un pamahzjis, kâ jadarra, lai nelaimie newarretu notift.

Rihgas ugguns-dsehseju beedri un pascharniki bija të atsteiguschees palihgu nest zil spehdami; arri daudj dakteri no zilwelu mihlestibas dshiti schè bija nosteiguschees ar spehku un padohmu palihdseht; tâpatt arri muhsu zeenigs general-gubernator leelskungs ar postes sirgeem schè bija atskrehjis, gribbedams pats redseht, tur glahbschenu un palihdsibu wajaga. Winsch arri bija wesselu rottu faperu saldatus ar schkippelem un kapteem pastellejis, kas lai palihds, ja kahds zilwels wehl druppös buhtu aprakts, to isglahbt, jeb arri winna meefas pee gaismas nest. Arri wezzalais polizej-meistar kungs schè famus saldatus bija palihgâ stellejis, — wiffi dsinnahs zil spehdami rohku pasneegt. Dampfuggi wissu zauru deenu stary Bohda-raggi un pilssehtu braukaja un fimteem zilwelus us turreni nowedda. — Të gan wehl japeeminn, ka daschi paschu tautas brahki, kas të zitti tee pirmee bija atskrehjuschi, no tahleenes stahwedami tiffai flattijahs us to, kas të notizzis, bet rohkas peelitt pee kaut kahdas palihdseschanas, tas winneem nepatiffa; arri kad winnus reisu reisehm usaizinaja, schè wai kreetni atteiza, ka ne-effoht wakkas, jeb us rinki greefuschees gahja prohjam. Ihpaschi, kad usaizinaja, tohs sadraggatus usnemt un pee mallas nest, tee itt sibwi atteiza: „man firds to neness, es newarru to usflattibt“ un t. j. pr., — lai gan tur turumâ wissu ittin flaidri apluhkoja. Par schahdeem lautineem gan warram prassibt: wai schè irr kristiti un apgaismoti tautas brahki, kas ap pilssehtu un fabriksdshwo? wai tahdi gan to apdohma, zil ahtri weenu jeb ohtru arri no winneem warr tahda potte nestunda notwert? Un kad muhsu meefa irr isofissuse, kahdi tad mehns buhsim? Tadeht mihki, lai nestohmamees labbu darriht un allasch famu gallu apdohmadami, luhdsam: „Kungs mans Deems, pasfargi muhs no ahtras pohsta nahwes!“ — Bet gohds un pateiziba wisseem teem, kas tuwaku mihlestibu irr parahdijuschi. Wehl ihpaschi daudj gohda-wihri irr teizami, kas gan schahdâ gan tahdâ wihje nabhaga atstahsteem un apbehdinateem bahrineem un atraknehm palihgâ steidsahs, gan dahwanas salafsidami, gan paschi famu rohku atwehdami.

Arri schihs lappinas redalziya preefsch teem atstahsteem mihlestibas dahwanas G. Plate s lunga drikku-nammâ pretti nems un schinni lappina par riktigu sanemschenu leezinahs. — Tadeht usaizinajam zeem. Laffitajus, par scheem atstahsteem un apbehdinateem apschelotees un kahdu ahrtawu të atnest; ir ta masaka dahwana tils ar

pateizibu peenemta — un tahdi uppuri tam Kungam labbi patils.

Bet juhs mihti fabrika strahdneeki un juhs darba wihri, arri jums schè ihpafchi pee firds leekam sawu dshwes fahrtu labbi pahrdohmaht un meh's tizzam, fa kad juhs sawus laulatus draugus, sawus behrinus uskfattiseet, juhsu firdis atweh'sees un arri juhs no sawa masumina fo atmettiseet. Teescham tahdi darbi buhs tam Kungam patihlami un winsch juhs swehtih's.

Weidscht, mihti brabli un mahfas, lai wehl to labbi apdohmajam: zil tuwu man mans gals jau klachtu! Th.

Draud'siba.

Kad Kreewu karrotaji ar Napoleona I. pulkeem 1812ta gadda pee Borodinas, Moskawas turuma, fahmah's, jahja peh; ta affinaina flaktina lahds Sakschu offizeers, kas arri pee Napoleona pulkeem peedereja, pah' kauschanas laulu. Tur winnam gaddijah's redseht tahdu notiffumu, kas winnam firdi dsikli aiskustinaja. Stary dauds tuhlfstoscheem lihkeem winsch eeraud'sija kahdu jaunu Kreewu offizeeri, kas no sawa sirga bij nolahpis un par kahdu lihki pee semmes bij nomettees. Sakschu offizeers peegahja klacht un eeraud'sija jaunu prostu Kreewu saldatu, kas noschauts, pascha peeres widdu trahpihts, pee semmes gulleja, kuru kas Kreewu offizeers zeeti ar abbahm rohlahm aplampis raudadams pee sawahm kruhtim speeda. Winsch weenumehr waimanaja un sauza: Michailow! mihtais Michailow! runna tatschu jelle weenu weenigu wahrdinu ar mannim! Al nahwe, zil breefmigi neschehliga irr tawa rohla!" Winsch sluhpstija sawa mihta idshiffuscha Michailowa aufstas luhpas un slazzinaja winnu waigus ar asfaru straumi. Ta winsch no ruh'tahm schehlabahm pahremts, darbojah's weenadi ween sawu mihtu nomirruschu gribbedams wehl atdshwinah't, wiffu pafauli aismirdams un nemas neatklahrt, fa stary dauds tuhlfstoscheem lihkeem winsch weens weenigs dshwoneeks no sawa pulka te effoht palizzis un nemas nenomannija, fa no eenaidneekem effoht ap'lenzehts. Tilkai kad tas Sakschu offizeers ar saweem saldateem tam ussauza: lai padohdotees, schis istruh'tah's un redseja, fa nu effoht eenaidneeku warrà. — „Noschaujeet manni,“ ta winsch issauzah's, „noschaujeet manni, ta fa juhs to te effat noschahwusch'i, jo es bes sawa mihta ustizziga Michailowa newarru dshwoht. Tilkai manni mihtedams winsch gahja schinni larrà.“ — Nu winsch Sakschu offizeeram isstahstija, fa winsch effoht Kreewu offizeers un grab's, us kurrà muischahm noschautais Michailow lihds ar winnu effoht usaudsis un winna spehlu beedris un neschkirrams draugs effoht bijis. Kad schis, winna lungs, karra-deenestà ee-

stahjees, tad neweens wairs winnu newarreis mahjās noturreht, bet winsch palizzis par saldatu un isluhdsees tanni pascha pulka deeneht, kurrà winna lungs par offizeeri bijis un kam winsch arri par sul-laini palizzis. Tanni kauschanas rihtà winsch gribbejis to pee teem pulkeem suhtih't, kas karra mantas glabba un kas pee kauschanas ne-eet; bet Michailows ne-effoht ar to meerà bijis un naw kahwees ne us kahdu wihsi fewi pahrrunnah't no sawa lunga arri ne us weenu weenigu stundu atstah'tees. Winnam waijadscha sawam lungam blakkam kautees, kur winsch no eenaidneeku lohdehm trahpihts mirris pee semmes krittà. Winna lungs redsedams to no sirga krihtoht, lehza no sawa semmè un gribbeja tam eewainotam palihgà steigtees, bet atradda to jau bes dshiwibas. Nebedadams par to affinainu kauschanoh's un neluhfodams, fa eenaidneeku leelgabbalu lohdes tam wisaplahrt lihkus gubbu gubbahm krahwa, nomettah's pee sawa mihta un ustizziga Michailowa pee semmes un publejah's to atdshwinah't. Tilkai tad no ta mihta lihka atstahjeh's, kad winnu ne-is-flaitamas reises bij nobutshojis un daudslahrtigi bij pee sawahm kruhtim speedis. Tee fesch'i Sakschu jah'tneeki uskfattija ar gohd'-bihjashanu scho zeenijamu jaunekli, kam tahda mihtestiba us sawa sul-laina firdi seedeja, un kad tee to prohjam wedda, gahja tee tam preeschà un pakkatà, newis ta karra zeetumneekam, bet wairaf ta augstam lungam par gohda waktim lihds. — Ta us ta affinaina nahwes un isdelbeschanas laula, kur pee teem, kas tahdà laulà zihnah's, wiffas mihtstakas firds juschanas al-lasch kluffu stahw un pawiffam isshuh'd, neffa schis jauneklis draud'sibai til jauwu uppuri, lahds til retti ween us winnas altareem preeschà nah't.

J. H. K.—rj—n.

Andeles-sinnas.

Rihgà, 22tra Septemeri, Laifs taggad pee munis tahds, ta pascha wehlà ruddeni, wairaf leetus lihst, ne ta saufs isturrah's. Dsirdam, fa us semmehm waffaraja, kur ta wehl naw gaitawa un dauds weetàs kartuppek' etjoht pshia. Schamu leetu dahrd'siba paleel leelata.

Linnu tirgus. Linnu maj teel pagehret. Par tahm daschadahm krohna sortehm malfaja 50 lihds 60 rub., par brattu 27 lihds 46 rub., par birkawu. Rohlu un Kreewu kannepes malfaja 38 lihds 44 rub. par birkawu.

Sihla andele. Puh's lweeschu malfaja 4 rub. 50 kap., puh's rubsu 3 rub. 25 lihds 3 rub. 50 kap., puh's meeschu 2 rub. 25 lihds 50 kap., puh's ausu 1 rub. 75 lihds 80 kap. Puh's lweeschu mistu 5 rub. lihds 5 rub. 80 kap., rubsu mistu 4 rub. — Kap. Rohds sweesta 5 rub. lihds 5 rub. 20 kap. Muzza fahls: farkana 6 rub. 50 kap., balta rupja un arri smalla 6 rub. 50 kap. Silke's lastu muzza 13 rub. 50 kap., eglu muzza 13 rub. — Dedinama malla: par affi behrsu 5 rub. 25 lihds 50 kap., preeschu 3 rub. 40 lihds 60 kap., allschu 4 rub. 25 kap.

Raudas tirgus. Balsis banka billetes 77½ rub., Wids. usfal-lamas liblu-grahmats 98 rubt., neusfalkamas 86½ rubt., Rihgas liblu-grahmats 82½ rub., kurrsemtes usfalkamas liblu-grahmats 98½ rub., 5 procentu usdewu billetes no pirmas leeneschanas 116½ rub., no ohtras leeneschanas 108½ rub. un Rihgas-Dinaburgas dsel-suzella akzijas 107 rub.

Lihds 22tra September pee Rihgas atnahlfuchi 1748 luggi un aischahjuschi 1506 luggi.

Abildebams redaktehrs A. Leitan.

Sluddinaschanas.

Wisseem pee Kabilles pagasta peederrigeem draudjes-lohjeskeem, — turri tillabb galwas-naudur parrabä, ta arri ar notezzejuschanam un pawiffam bes passehm abrä no pagasta usturrabä, — tohp zaur scho zeeti peefazjists, wifsweslaf lth dñ 20tam Oktoberi f. g. sche melbetees un wiffu to isdaricht to passes - liffumi no Sta Just 1863 pawehl. Liffibof ta tas nebuhs laifa peepilidhts, tad ar teem nellaufigeem pehz strah- pes-liffumeem taps darrihts. — Pee iam tohp arri pagastu, muifchu - un pilsehtu - polizejas luhgtas, tur tabdi laudis atrohdahs, tohs bes geldigas passes nebuhs laut peeturreht, jo tur- pretti tee tas tahdus usnehmufchi, newarrehß par kannu nemt, tad teem arri pehz, liffumeem buhs ja-atbilde.

Kabilles pagasta-waldischanä tai 6ta Sept. 1867. Sehlab Dille, pagasta wezzalaß. [Nr. 251.] S. Jungbahu, pag. fribweris.

Wisseem muifchu draugeem un pasihstameem zaur fcheem raksteem sinnamu darram, ta mehß sawu paff-kambari un pehrwu-bohdi leelaku istai- fidami, stary scho un Kalnina mahi - weetu, Pehterburgas Abrihgä kalku-eelä Nr. 9, zittu- reisejä medbus-lahficha bohdes-weetä weenu

fahls, filku un loppu-tabakas magasibni

effam eerillejuschi, tur pahrdohsim pa leelahn un masahm dalkahm wiffadas firtes fahls, filtes, loppu - tabaku, wahgu - smebru, spizzus, seepes, swezjes un t. j. pr.

Ufsohlidami rittigu swarru un labbas prezjes par wifsehtatu zennu, luhdsam ta lä lth dñ schim mums uszizzejuschi, arri us preelichu muifchu jaunu magasibni lai apmelle.

Ed. Vietemann un beedris.

Wolmarè.

Wisseem saweem andeles draugeem un pasih- stameem sinnamu darru, ta es tai zittreifejä Galkina, taggad v. Lunzelmanna nammä weenu linnu, fehllu un labbas andeli appalsch ta wahra

„Pee melna gaila“

etairijis un luhdsu manni ar sawahm pahrdoh- fchanahm un pirtfchanahm pilnigi apmelleht, ap- sohlidams wisseem augstato zennu malfahit un ar flaidru swarru un mehru apdeeneht.

P. Elias.

Wisseem, fas ar linneem strah- da, darru sinnamu, ta es tai 6ta un 7ta Oktoberi us Wirkenes tirgu pee Nujenes, weenu jaunu leelu linnkullamu maschini pro- weschu.

J. Blomerius,

maschinu meisters Berro pilsehtä.

Stiprus abbelu-kohfus,

to warr weß tur greib, no tahdahm sortehm, tas dauß isturr, warr dabbuht pee

J. K. Schlicht un dehla, us Ima weifchu-dambja Nr. 7.

Abgelskalnä, Mufen-eelä Nr. 15 teel weena mahja ar dahru pahrdohita. Jameldahß turpat.

Eduard Nesses

jaunetairitä

grahmatu- un bilshu-driffeschanä,

Rihgä, lohpe-elä Nr 16,

driffe jauki un par lohti lehtu malfu wiffadus latweefchu rakstus, bilbes un grahmatas.

La pirma Kreewu semmes ugguns-grehka fshades apdrohschi- naschanas beedriba,

fas dibbinata 1827tä gaddä

un kam grunts kaptals tschetri millioni fudr. rubku leels, libdß ar labbi leelu leeku kaptalu,

apdrohschina wiffä Kreewu walstè par ugguns-fshadi:

Dshwojamas ehlas, fabrihus, fudmallas un zittas ehlas, mahjas seramju muif- schäs, zeemds un t. pr.;

wiffadas prezjes fpihkerds, pagrabds, bohdes, magasihnes un us waffejeem platscheem un t. pr.;

mehbeles, mahju-leetas, ammatneeku darba-rifkus un t. pr.;

luggus ohfiäs,

tä arri wiffadas zittadas lustamas un nekustamas mantas.

Schahß apdrohschinafchanas deht të Rihgä jameldahß

pee N. John Safferberg,

lungu-eelä Nr. 12 tai mahjä, tur ta dñju bohde.

Labbas Wahu durru - un flehs-atflehgas, rakstamas tahpeles un un griffeles pahrdohd 2

N. L. Thieja

Englischu magasibne

Rihgä, kalku - un walles-eelas stubri.

Schketteretas dsijas

no wisseem nummureem, nepehrwetäs, ta arri fillas, itt labbas un ar rittigu swarru dabhyja- mas G. W. Löfewig wadmalu bohde pee rah- tufcha un pee mums kantrori, Sinder-eelä Nr. 6.

J. C. Neunzig un beedris. 10

Tè sinnamu darru, ta pee mannis dashadas latwifkas grahmatas dabbujamas.

Karl Schmidt,

pee Luggafchu kapsehtas.

Limbafschös.

Ta Limbaschös pee Dñsee-eelas (rihta juhras- eelas) atrohdamä dshwojama mahja ar nummuru 69 teel ar wiffahm tur peederrigahm leetahm, ta arri lohku-auglu-dahru un fakru-dahru, sawada eemesta deht pahrdohita. Klaptatas sinnas dabhu pee apteeler-lunga Th. Gehlhaar Limbaschös un pee Koll. Mfese-lunga Jungmeister, leelaja Mefkander-eelä numm. 100, Rihgä. 1

Bihria - un Eilafsch-muifschä teel tahdas 50 semneku mahjas pehz jaunäs mehroschanas un eedall- fchanas un no dashadu dahlder-leelumu pahrdoh- tas. Zaur schahß muifschas rehbeschahm Pehter- burgas un Limbaschu, ta arri zitti leelzelt eet; ar ir zittas no schahm mahjahm pee juhrmallas ar labbu swejofschanu. Wirzei lai lth dñ Ima Augusti f. g. pee leelungu Bihria-muifschä peeteizahß. 1

Labbi ischahmetas kashenu ahdas un widdejas jehru ahdas ar pufswillu no flatteteem lohpeem, pa weenai un arri pa leel- lahahm partijahm, par dahrgu tirgu peht 2 F. Mitfchte spitschu-bohdè, Rihgä, pretti raktufim.

Brunawifschä, netahi no Bauf- las irr pahrdohdama jauna mahja ar stali un wahgust, 13 pubru- weetahm labbas arramas semmes, 1 befferint plawus, 2 dahrjem un labbahm gannibahm, pee jupes, tur arri balkus un malfu warr no- guldiht par malfu. Klaptatas sinnas isdohs

Barons v. Korff.

Dohles pußmuifschä „Jaunni- scha“ ar 270 pubru-weetahm arra- mas semmes, 18 werjes no Rihgas, Kellawä teel no nahstameem 1868ta gadda Burgeem, libdß ar 40 gohwihm par inventarijumu us Gaaddiq renti isdohita. Klaptatas sinnas par to isdohs Dohles-muifschä. 2

Schwarzel muifschä, Pinku basnizas draudse, 14 werstes no Rihgas, teel arrama semme pla- was un mehsh us renti isdohiti.

Weens bruhns brauzams firgs ar mellahm krechpehm, pasihstams pee ma- fas gaischi bruhnas strippas, tas tam us labba gurna — tas irr tai nakti no 12ta us 13tu September kofchtul muifschä, Mas-Sallages bas- nizas draudse, no gannibahm nosagts. Tam, tas warr palshohet, to atkal dabbuht roflä, Ed. Zietemann kungs Rihgä jeb Ostrominskas muifschas waldischana patte ismalfahß 15 rublus.

Widdrisch muifschas Buddes mahjas sainneekam tai nakti no 16ta us 17tu September no stalla isagts tumfchi bruhns firgs, wezzums tam peektä gaddä, no widdeja leeluma, krechpes us kreiso pufsi newiffai garras un labbaja pufse pee latta eelch spalwahm tahds rinktits, to ne- lauj aiskahet. Sirgs bij 100 rublus wehrs. Tam libdß isagiti weeni Englifchu sehti, kam kreifa pufse kappschta rinktits pahrtuahis un 5 fallas ar reherim, latra 7 rublus wehre. 50 rublus pateizibas-algas dabbuht tas, tas war- rehß pahf schahm sudduschahm leetahm flaidru sinnu doht Rihgas bruggu-teeßai, woi Widdrisch muifschas polizejai, Rihgas kreife, Rehburgas drau- dse, par Straupes posti.

P. Rumpeld.